

Vetoamus Niemelän koulun puolesta

Hyvä Ylivieskan kaupungin päättäjä,

Olemme 27.5.2024 pidetyssä Kouluverkkoselvityksen yleisötilaisuudessa joutuneet kuulemaan järkyttäviä suunnitelmia Niemelänkylän tulevaisuudesta. Koulun lakkauttamisella näin nopealla aikataululla olisi kohtalokkaat seuraukset kyläyhteisöön, sekä sen tulevaisuuden näkymiin. Mielestämme lakkauttaminen etenkin esitellyllä aikataululla on perusteeton. Siksi haluamme tuoda esiin mahdollisuuksia Niemelän koulun toiminnan jatkumiselle toistaiseksi.

Emme saaneet yleisötilaisuudessa vastausta kysymykseemme: Mikä on kaupungin päättäjien tahtotila tänä päivänä kyläkoulujen säilyttämisen suhteen? Oletteko asiassa yhä samoilla linjoilla, kuin olette olleet Vähäkankaan uuden koulun rakentamispäätöstä tehdessä? Oletteko asiassa samaa mieltä kaupunginjohtaja Maria Sorviston kanssa, joka on lausunut aiheesta seuraavasti 6.11.2023 Ylivieskan elinvoimapalveluiden verkkojulkaisussa: *“Kaupungin kasvun ja kehityksen kannalta on tärkeää, että kehitetään koko kaupunkia, ei pelkästään keskustaa.”*? (Linkki julkaisuun: <https://ylivieskanelinvoima.fi/vahakankaan-uusi-koulu-nousee-vauhdilla/>). Eli oletteko toimivien ja vetovoimaisten sivukylien ja niiden säilyttämisen kannalla -> ja sitä myötä Ylivieskan kasvun ja kehityksen kannalla? Vai oletteko valmiita toteuttamaan tässä vaiheessa ulkopuolisen konsultin näköistä todella nopeaa ja lyhyen tähtäimen käytännössä Niemelänkylän “tappavaa” säästösuunnitelmaa?

Suunnitelman mukainen aikataulu on esityksessä avattuihin oppilasmääriin nähden perusteeton. Kuten sivistysjohtaja Kai Perttu puheenvuorossaan totesi, tällä aikataululla toteutettuna oppilaiden siirto suunniteltuihin vastaanottaviin kouluihin ei todennäköisesti ole toteutuskelpoinen. Lisäksi Niemelän koulun oppilasmäärä seuraavien kolmen vuoden aikana pysyy lähes ennallaan, jonka jälkeen esim. Sipilän palvelukeskuksen tiloihin suunnitellun lastensuojeluyksikön vaikutus tämän alueen oppilasmääriin pitää ottaa huomioon päätöksenteossa.

Niemelänkylä on vetovoimainen kylä, jossa on terve ja toimiva koulu, aktiivinen kyläyhdistys sekä vanhempainryhmä. Hyvänä esimerkkinä on OP Kodin kiinteistövälittäjä Jatta Ahon kokemukset siitä, että Niemelänkylältä myyntiin tulevat omakotitalot menevät lapsiperheille kaupaksi nopeasti terveen ja turvallisen kyläkoulun ansiosta. Lisäksi kylälle on viimeisen noin kymmenen vuoden aikana rakennettu reilut kolmekymmentä uutta omakotitaloa, ja niitä on rakenteilla tälläkin hetkellä.

Meille esitellyn suunnitelman mukaan Niemelän koulun lakkauttamisesta saatavat säästöt eivät ole realistisia. Tästä räikeimpänä esimerkkinä koululle lasketut korjaus- ja perusparannusmenot, joita suunnitelmassa oli jopa 2,8 miljoonan euron edestä. Tämä

summa on reilusti ylimitoitettu, sillä rakennus on sisäilmaltaan täysin terve ja opetusinfraaltaan ajantasainen, eikä vaadi lähitulevaisuudessa mitään isompia remontteja. Koulussa on mm:

- Älytaulut kaikissa luokkahuoneissa
- Opetustilat ja wc:t pintaremontoitu viimeisen kolmen vuoden aikana
- Koulun tilat ovat täysin käyttökelpoiset ja toimivat tällaisenaan vielä vuosiksi eteenpäin

Ainoa tiedossa oleva investointitarve lähitulevaisuudessa on rakennuksen öljylämmityksen korvaaminen, mutta sen kustannukset jäänevät joihinkin kymmeneen tuhansiin euroihin (esim. Vähäkankaan koululla käytössä ollut pellettilämmitysjärjestelmä).

FCG:n suunnitelmassa esitetyt säästöt esimerkiksi henkilöstön suhteen ihmetyttävät. Kustannuksethan pääosin vain siirtyisivät toisille kouluille henkilöstön mukana. Samoin ruokapalveluille lasketut säästöt kummuttavat, koska pitäähän lasten syödä toisellakin koululla. Lisäksi suunnitelman laskelmissa ei ole otettu huomioon koulun lakkauttamisesta aiheutuvia kuljetuskustannuksia, jotka tulisivat olemaan merkittäviä.

Mahdollisia ratkaisuehdotuksia koulun lakkauttamiselle ensimmäisenä voisivat olla seuraavat:

- A) Niemelän koulu vastaanottavaksi kouluksi, koska oppilaskapasiteettia riittää, ja opetustilat ovat täysin terveitä ja toimivia.

Esimerkiksi Ojakylän koulun oppilaita voitaisiin siirtää Niemelän kouluun, jolloin saataisiin muodostettua yksi toimiva ja terve kyläkoulu. Tällä olisi myös positiivisia kerrannaisvaikutuksia, sillä se tiivistäisi näiden naapurikylien välistä yhteistyötä ja yhteisöllisyyttä.

- B) Oppilaaksiottorajojen uudelleen tarkastelu:

Kaupunginjohtajan mainitsemat dynaamiset oppilaaksiottoalueet mahdollistaisivat tämän rajojen siirron, koulusta katsottuna jopa 3 km säteelle keskustaan päin. Tällöin saataisiin tilaa Rannan ja Taanilan kouluihin keskustan oppilaille. Tässä tapauksessa Rahkolan tai Päivärinnan koulun lakkauttaminen ensimmäisenä olisi järkevin ja perusteltu ratkaisu, koska niissä kouluissa on kärsitty sisäilmaongelmista. Tämän ratkaisun myötä oppilaiden ja henkilökunnan hyvinvointia saataisiin siis parannettua, ja samalla myös säilytettyä vetovoimainen ja toimiva Niemelänkylän kyläyhteisö.

Meillä Niemelän lasten vanhemmilla on myös huoli siitä, millainen yhteys suunnitelluilla lakkauttamisilla ja opetuksen keskittämisen suuriin keskuksiin on lasten hyvinvointiin, opetuksen laatuun sekä yhdenvertaisuuteen. Lasten oikeuksien sopimuksessa mainitaan, että lapsen etu tulisi olla ensisijainen ratkaisuperuste kaikissa lapsia

koskevissa päätöksenteoissa. Suunnitellulla aikataululla lapsivaikutusten arviointia on lain edellyttämällä tavalla mahdotonta toteuttaa.

Lisäksi olemme huolissamme lasten turvallisuuden tunteesta ja sosiaalista suhteista. Kuinka voimme taata, että lapsiemme sosiaalinen verkosto pysyy samana (ystävät) ja heidän kokema perusturvansa ei järky. Kannamme huolta myös luokkakokojen hallitsemattomasta kasvusta näin nopealla aikataululla. Toivommeikin teiltä päättäjiltä malttia ja avoimuutta muillekin ratkaisuehdotuksille, kuin konsultin suunnitelman mukaisille.

Hyvänä (tai huonona) esimerkkinä tässä olkoon vaikkapa Kalajoki, missä on tehty hätiköityjä päätöksiä koulujen lakkauttamisen suhteen. Siitä johtuen siellä esimerkiksi oppilaita kuljetetaan nyt takaisinpäin jo lakkautettujen koulujen tiloihin ahtauden vuoksi. Kalajoella ei myöskään osattu ennakoida päätöksiä tehdessä pienryhmien määrän räjähdysmäistä kasvua....

Yhteistyöterveisin,

Niemelänkylän kyläyhdistys

Niemelän koulun vanhempainryhmä, sekä

Kaikki lasten vanhemmat